

Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilânı : 11 . VII . 1953 - Sayı : 8455)

No.
6122

Kabul tarihi
9 . VII . 1953

MADDE 1. — 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 39 ncu maddesinin bazı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

b) Fiilî hizmet müddeti 25 yılı doldurmuş olanların istekleri üzerine;

40 ncu maddenin (a) ve (b) fıkralarında yazılı olanlarla seçilmiş belediye reisleri ve vilâyetlerin daimî komisyon âzaları hariç olmak üzere 25 hizmet yılını tamamlamış olanlar kurumlarınca lüzum görüldüğünde yaş kaydı aranmaksızın re'sen;

Ceza bakımından takibat veya muhakemeleri yapılmakta olanlardan bu durumda bulunanların istekleri takibat veya muhakemeleri sonuna bırakılır.

Subay ve askerî memurlarla gedikli subay ve gedikli erbaşların harbe hazırlık devresinde istekleriyle emekliye ayrılma muameleleri, durumun aydınlanmasına ve tehlikenin geçmesine kadar geri bırakılabilir. Bu devrenin başladığı ve bittiği tarihler İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilir.

Subay ve askerî memurlardan, subay ve askerî memur olduktan sonra veya askerî memur olmazdan evvel öğrenci sıfatı ile yabancı memleketlerde tahsil veya stajda bulunarak avdet edenler, masrafları kendi taraflarından ödenmiş ise tahsil veya staja gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen müddet kadar, Devlet tarafından ödenmiş ise bu müddetin iki misli kadar yukarda yazılı 25 yıl fiilî hizmetten ayrıca hizmet etmedikçe emekliye ayrılmalarını istiyemezler.

Bu fıkra hükümlerine göre re'sen emekliye sevk edilenler hakkındaki kararlar katîdir. Bu kararlar aleyhine hiçbir suretle kaza mercilerine baş vurulamaz.

ç) 87 nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j, ve m) fıkralarında gösterilenlerden müstahak iseler, hizmet müddetleri 25 yılı doldurmuş bulunanların istekleri üzerine;

g) Belediye reisleri ile vilâyetlerin daimî komisyonu âzalarının bu yerlerde iken (b) fıkrasında yazılı duruma girmelerinde istekleri üzerine;

Emekli aylığı bağlanabilmesi için yukardaki (c) fıkrasında yazılı halde ilgililerin fiilî hizmet müddetlerinin 20 yılı (e ve f) fıkralarında yazılı hallerde de 25 yılı doldurmuş bulunmaları şarttır.

(b, e ve f) fıkralarına göre kurumlarınca emekliye ayrılanların 55 ten eksik olan her yaş yılı için ilgilinin emekli keseneğine esas aylık veya ücretin tutarının yıllık toplamının % 10 u ilgili kurumlarca derhal ve toptan Sandığa ödenir.

Ancak 32 nci madde gereğince fiilî hizmet müddetlerine zam yapılanların 55 ten eksik yaşlarının hesabında eklenen bu müddetler kadar yaşlarından indirme yapılır.

MADDE 2. — Aynı kanunun 62 nci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

a) Emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tâyin edilmeyenlere isterlerse fiilî hizmet müddetleri 5 yıldan fazla 20 yıldan az olmak şartıyla emekli kesenekleri geri verilerek Sandıkla alâkaları kesilir.

İstemezlerse veya fiilî hizmet müddetleri 20 yıl ve daha fazla ise 60 yaşını doldurdukları zaman fiilî ve itibari hizmet müddetleri toplamına göre emekli aylığı bağlanır veya hizmeti 20 yıldan az ise 82 ci maddeye göre toptan ödeme yapılır. Şu kadar ki, bunlardan fiilî hizmet müddetleri 25 yılı doldurmuş bulunanlar emekli aylığı bağlanmasını her vakit isteyebilirler.

MADDE 3. — Aynı Kanununun 66 ncı maddesinin (f) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

f) Fiilî hizmet müddetleri 20 yıl ve daha fazla olup da kesenekleri geri verilmiş durumda olanlardan 60 yaşını doldurmadan ölenlerin.

MADDE 4. — Aynı Kanununun 88 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

87 ncı maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j, m) fıkralarında yazılı olanlardan fiilî hizmet müddetleri 20 yıl ve daha fazla bulunanların ayrılışlarında kesenekleri geri verilmez.

MADDE 5. — Aynı kanununun 89 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Emekli, âdi mâlûllük veya vazife mâlûllüğü aylığı ilk defa bağlananlardan bağlanması sırasında ve bağlanmaya esas fiilî hizmet müddetleri 30 yılı doldurmuş bulunanlara (Emekli ikramiyesi) adıyla bu aylıklarına esas tutulan vazife aylık veya ücretleri tutarının bir yıllık toplamı ödenir.

Fiilî hizmet müddetleri 25 yıl veya daha fazla ve 30 yıldan eksik olanların kurumlarınca re'sen veya istekleri üzerine emekliye ayrılmaları halinde bunlara 30 seneyi dolduranlar için verilecek ikramiye miktarının 25 veya daha fazla senelere isabet eden nispetteki miktarı verilir.

Bu fıkraya göre verilecek ikramiyenin hesabında 6 ay ve daha fazla yıl kesirleri tam yıl sayılır. Altı aydan az kesirler nazarı itibara alınmaz.

Fiilî hizmet müddetleri 25 yılı doldurmuş bulunanlardan vazifede veya açıkta iken ölenlerin ikramiyeleri 68 ncı maddedeki esas ve nispetlere göre aylığa müstahak dul ve yetimlerine ve artarsa bu da yine aynı nispetlere göre bunlara ödenir.

Emekli ikramiyeleri ödendikçe yazı ile istenilmesi üzerine en çok iki ay içinde faturası karşılığında kurumlarınca Sandığa ödenir.

Sandıkça tahakkuk ettirilecek emeklilik ikramiyelerini almadan ölenlerin ikramiyeleri vârislerine ödenir.

MADDE 6. — Aynı Kanununun geçici 14 ncü maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

32 ve 36 ncı maddelerdeki fiilî ve itibari hizmet müddetlerinin âzami hadlerinin hesaplanmasında bu kanunun meriyete girmesinden önce kazanılmış olanlar hariç tutulur. Ancak 39 ncü maddenin son fıkrası gereğince 55 yaştan yapılacak indirme hiçbir suretle 6 yıldan fazla olamaz.

MADDE 7. — Aynı kanununun muvakkat 31 ncı maddesi kaldırılmıştır.

MADDE 8. — Aynı kanununun muvakkat 66 ncı maddesinin 6 ncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Aksi takdirde borç artıkları için borçlanma iptal edilir ve tahsil edilen kısma ait olarak borçlanılan miktar ile tahsil edilen kısma göre mütenasiben bulunacak müddetler fiilî hizmet müddetlerine eklendikten sonra bu müddetler 20 yıldan aşağı düşerse haklarında 87 ncı madde hükümleri tatbik olunur.

MADDE 9. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 10. — Bu kanun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

10 Temmuz 1953

Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 9 . VII . 1953 ve 1/534
Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası : 10 . VII . 1953 ve 4/303
Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa
19 301
23 32
24 326:342,342:379,399:413,417,420,
461:464

[Birleşim : 105 — 217 sıra sayılı Basmayazı 104 ncü Birleşim Tutanağına bağlıdır.]